

Spelling op maat 1

De Muiswerkprogramma's Spelling op maat 1, 2 en 3 vormen een complete leerlijn voor de spelling die op de basisschool moet worden aangeleerd. Spelling op maat 1 is het eerste deel van deze leerlijn.

Fouten zoeken

Klik steeds op een fout, en dan op V.

soort
deur
weer
poort

Dat kasteel heeft geen DEUR.

Ik loop over een brug en ga dan door een grote POORT.

Het is vandaag mooi WEER.

In de muur zit wel een grote schur.

Het dak heeft de klur van goud.

Ik volg het spor.

Achter het kasteel is nog een mir.

Nog 6

Ok ✓ A-Z Help i Stop

Klik op een woord uit de tekst. Klik daarna op de knop linksonder.

Bram Van Tongeren 70 Spelling op maat 1 C2 Fouten zoeken

Doelgroepen Spelling op maat 1

Dit programma is gemaakt voor leerlingen van groep 4 en 5 van de basisschool, het praktijkonderwijs, vmbo bbl en mbo 1.

Omschrijving Spelling op maat 1

De rubrieken zijn opgebouwd naar moeilijkheid, op basis van de lesstofindeling die in de meeste methodes voor het basisonderwijs gevolgd wordt.

Rubriek A besteedt aandacht aan het besef dat woorden vaak bestaan uit twee of meer lettergrepen: een aspect van het fonologisch bewustzijn dat verderop voor de spelling heel belangrijk wordt.

Vervolgens komt aan de orde dat je bij het spellen soms iets moet afwijken van wat je precies hoort. Bijvoorbeeld bij het weglaten van de vaak uitgesproken tussenletters in 'melk' (mellek) en 'berg' (berreg) (rubriek B), bij het schrijven van woorden op -eer, -eur en -oor waarin ondanks de afwijkende uitspraak die door de r veroorzaakt wordt, gewoon 'ee', 'eu' en 'oo' geschreven moet worden (rubriek C) en bij het schrijven van de j-klank die op het eind van een woord altijd als i geschreven wordt (rubriek D).

Dan is het tijd voor klanken die op twee verschillende manieren gespeld kunnen worden: de g-klank in 'school', 'wacht' en 'groot' (rubriek E), de extra u in woorden als 'nieuw' en

'leeuw' (rubriek F) en de spelling van de regelmatig gevormde verkleinwoorden: huis-je, deur-tje, bloem-pje (rubriek G). Vervolgens komen opnieuw enkele belangrijke inprentspelingen voorbij: de woorden met ei of ij (klein, fijn) en de woorden met au of ou (blauw, kou), waarbij het onthouden wordt bevorderd doordat een groep woorden is ondergebracht in verhaaltjes (het ei-verhaal en het au-verhaal) (rubrieken H en I).

Rubriek J gaat over de spelling van woorden die op -nk eindigen. Je hoort ngk, maar schrijft de g niet. De voorvoegsels be- ge- en ver-, meestal uitgesproken met schwa-klank zijn het onderwerp van rubriek K.

Hierna zijn we aangekomen bij drie belangrijke spellingregels, die ook in groep 5 en in alle volgende basisschooljaren terug blijven komen: de verlengingsregel (rubriek L), de medeklinkerverenkeling (rubriek M) en de klinkerverdubbeling (rubriek N). Voor het toepassen van deze morfologische regels is het niet voldoende om klanken aan letters te kunnen koppelen. Er moet over de grens van het woord heen gekeken worden ('hand' vanwege 'handen') en rekening gehouden worden met de verdeling in lettergrepen: 'lo-pen' met één o omdat de klinker op het eind van een lettergreep staat en 'zet-ten' met dubbel t omdat er anders geen korte klinker gelezen zou worden. Voor de medeklinkerverenkeling is de term 'roverwoorden' gekozen. De lange klank bestaat gewoonlijk uit twee letters, maar de 'roo-ver' rooft er één weg. Het woord zelf demonstreert de regel. Hetzelfde geldt voor de woorden met dubbelaar: na een korte klank twee dezelfde letters. De laatste drie onderwerpen komen - maar nu met iets moeilijker woorden - terug in de eerste rubrieken van groep 5. De een-na-laatste rubriek van Spelling op maat 1 (rubriek O) gaat over zowel roverwoorden als woorden met dubbelaar. In deze gemengde setting kan een leerling pas goed laten zien of hij de regels begrepen heeft.

AAI-OOI-OEI

Welke woorden zijn GOED?

vlaai kooj hooj fraaj
broei bloei prooi knoej
draai mooi beej plooi
taaj plooj stoei hooi
gooj preej vloei bloej

Nog 6

A-Z Help Stop

Zoek en klik op het juiste vakje

Bram Van Tongeren ©85 Spelling op maat 1 D1 AAI-OOI-OEI

De laatste rubriek (rubriek P) kan door de docent worden ingevuld met eigen oefeningen, bijvoorbeeld met andere of extra stof. Er zijn drie verschillende soorten 'eigen oefeningen'. In elke soort kunnen maximaal 9 oefeningen worden aangemaakt.

Elke rubriek bevat een aantal oefeningen (maximaal 9). De reeks oefeningen binnen de rubriek heeft een opbouw naar moeilijkheid. In de eerste oefeningen worden vaak deelonderwerpen behandeld en in latere oefeningen komt de totale stof bij elkaar. De laatste oefening van elke rubriek is meestal een woorddictee met uitgebreide feedback. Ook de toetsen bestaan vrijwel altijd uit woorddictées. De laatste oefeningen van elke rubriek vormen daarom de optimale voorbereiding op het maken van de toets.

Veel toetsen en oefeningen hebben een ‘levend’ karakter, dat wil zeggen: ze behandelen wel telkens dezelfde lesstof, maar met wisselende woorden en zinnen.

Hieronder volgt een opsomming van de onderwerpen. Onder ‘leerjaar’ is aangegeven in welke groep begonnen wordt met het aanleren van deze stof. In veel gevallen wordt de stof in hogere groepen opnieuw geoefend.

Rubr	Lesstof	voorbeeld	groep
A	lettergrepen	aar/dig-roof/dier	4
B	plakletters	melk-berg-kalf	4
C	eer-eur-oor	beer-deur-koor	4
D	aai-ooi-oei	haai-kooi-loei	4
E	ch/g	school-wacht-groot	4
F	ieuw/eeuw	nieuw-leeuw-mouw	4
G	verkleinwoorden	huisje-deurtje-bloempje	4
H	ei/ij	klein-fijn	4
I	au/ou	blauw-kou	4
J	ng/nk	slang-slank	4
K	be/ge/ver	bedank-gebruik-verhuis	4
L	eindletter d/t	hand-kant	4/5
M	roverwoorden	strepn-dromen-muren	4/5
N	dubbelaar	pakken-stoppen-hutten	4/5
O	rover en dubbelaar	steken-stekken-horen-horren	4/5
P	twee lettergrepen regelmatig	heksen-reeksen-ruiken	4
Q	eigen oefeningen		

Er zijn 78 oefeningen in Spelling op maat 1, onderverdeeld naar onderwerp. In totaal zijn in dit lesbestand 2003 opdrachten verwerkt en er zijn 133 ingesproken uitlegschermen.

Oefeningen Spelling op maat 1

In de eerste kolom ziet u de categorie waar de oefening in valt. Daarna de naam van de oefening, de oefenvorm, het aantal uitlegschermen en het aantal opgaven van elke oefening.

Rubriek	Oefening	Type	Uitleg	Opgaven
A lettergrepen	1 Hoeveel stukken	Meerkeuze	1	10
	2 Woorden bouwen (*)	Volgorde	1	10
	3 Woorden breken	Slepen	0	10
B plakletters	1 Plakletters	Meerkeuze	1	12
	2 Letters wissen	Wijzig tekst	2	12
	3 Kies het goede woord	Meerkeuze	1	10
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	2	10
C eur/oor/eer	1 EER-EUR-OOR	Meerkeuze	2	12
	2 Fouten zoeken	Wijs aan in tekst	2	10
	3 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
D aai/ooi/oei	1 AAI-OOI-OEI	Stenen	1	20
	2 Kies uit twee	Meerkeuze	2	12
	3 Fouten zoeken	Wijs aan in tekst	2	10
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	2	10
E sch/cht/g	1 CH of G - kies uit twee	Meerkeuze	1	12
	2 De knecht van de tovenaar	Wijzig tekst	1	20
	3 Woorden met CH	Stenen	2	20
	4 CH of G in rij	Rijen	2	20
	5 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
F ieuw/eeuw/ouw/auw	1 IEUW en EEUW	Stenen	1	20
	2 Kies uit twee	Meerkeuze	2	12
	3 Woorddictee (*)	Open vraag	3	12
G verkleinwoorden	1 Roddels	Wijs aan in tekst	2	15
	2 Verkleinwoord of niet	Rijen	1	20
	3 Verkleinwoord maken	Open vraag	2	12
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	1	12
H ei/ij	1 Klanken vergelijken	Meerkeuze	1	10
	2 Prinses Marjolein	Wijzig tekst	1	16
	3 EI of IJ in zin	Meerkeuze	2	10
	4 EI of IJ in rij	Rijen	2	20
	5 Goede woorden zoeken	Stenen	2	20
	6 Kies het goede woord	Meerkeuze	1	10
	7 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
I au/ou	1 Op stap met oom Maurits	Wijzig tekst	1	15
	2 AU of OU in zin	Meerkeuze	2	10
	3 AU of OU in rij	Rijen	1	20
	4 Goede woorden zoeken	Stenen	1	20
	5 Naar Harderwijk	Wijzig tekst	2	13
	6 Kies het goede woord	Meerkeuze	1	10
	7 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
J ng/nk	1 NK of NG - kies uit twee	Meerkeuze	2	12
	2 NK of NG in de rij	Rijen	1	20
	3 Kies het goede woord	Meerkeuze	2	10
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
K be/ge/en/ver/je	1 BE-GE-VER	Meerkeuze	1	15
	2 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
L eind d/t	1 D of T op het eind	Open vraag	1	12
	2 D of T in de rij	Rijen	1	20
	3 D of T invullen	Wijzig tekst	2	15
	4 Kies uit twee	Meerkeuze	1	12

Rubriek	Oefening	Type	Uitleg	Opgaven
	5 Klik op de goede woorden	Stenen	1	20
	6 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
M rover	1 Roverwoorden maken (*)	Open vraag	2	12
	2 Roverwoorden goed of fout	Rijen	1	20
	3 Kies uit twee	Meerkeuze	1	12
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
N dubbelaar	1 Dubbelaar gebruiken (*)	Open vraag	2	12
	2 Dubbelaar goed of fout	Rijen	1	20
	3 Kies uit twee	Meerkeuze	1	12
	4 Woorddictee (*)	Open vraag	2	12
O rover en dubbelaar	1 Klinkers en medeklinkers	Rijen	1	20
	2 Korte of lange klank (*)	Meerkeuze	1	12
	3 Woorden breken	Slepen	2	10
	4 Rover en dubbelaar	Meerkeuze	4	12
	5 Rover en dubbelaar in rij	Rijen	2	20
	6 Een of twee medeklinkers	Rijen	2	20
	7 Welk woord is goed? (*)	Meerkeuze	2	12
	8 Woorddictee (*)	Open vraag	3	16
P heksen/ reeksen/ruiken	1 Woorden breken	Slepen	2	12
	2 Eerste lettergreep	Meerkeuze	2	12
	3 Een of twee klinkers	Meerkeuze	3	12
	4 Een of twee medeklinkers	Rijen	3	20
	5 Het geheim in het bos	Wijzig tekst	1	15
	6 Welk woord is goed? (*)	Meerkeuze	3	12
	7 Woorddictee (*)	Open vraag	3	15
Q eigen oefeningen	1 Eigen oefening - meerkeuze	Meerkeuze	1	10
	2 Eigen oefening - rijen	Rijen	1	20
	3 Eigen oefening - stenen	Stenen	1	20